

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Zuzany Bystřické a soudců Jana Jiráska a Petra Pospíšila v právní věci

žalobce: **A. Č.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Mojmírem Náplavou
sídlem Zerzavice 2146, 686 03 Staré Město

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti: **EG.D, a. s.**
sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2022, č. j. KUZZL 65563/2022

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 14. 11. 2022 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2022, č. j. KUZZL 65563/2022, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu městysu Polešovice (dále jen „stavební úřad“) ze dne 11. 5. 2022, č. j. ÚMP-0975/2022. Tímto rozhodnutím stavební úřad rozhodl o umístění stavby „Nedakonice, Záhumení, rozšíření DS, kabel NN“ na pozemcích parc. č. XB, XC, XD, XE, XF, XH, XI, XJ, XK, XL, XM a XN v k. ú. X a stanovil podmínky pro umístění stavby, provedení stavby a užívání stavby. Stavba spočívala ve výstavbě nové části distribuční sítě zemního kabelového vedení NN v celkové délce 158 m. Žalobce je spoluvlastníkem pozemku parc. č. XA v k. ú. N., v němž bude kabel umístěn.

I. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce namítl nezákonnost rozhodnutí, neboť žalovaný nepřihlédl k tomu, že se žadatel o vydání územního rozhodnutí vůbec nepokusil o dohodu s žalobcem. Žalobce poukazuje na zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), který upřednostňuje dohodu provozovatele distribuční soustavy a vlastníka dotčené nemovitosti před vyvlastněním. Je tedy dle něj na místě se o dosažení dohody alespoň pokusit. Správní orgán dle žalobce kromě toho rozhodl pouze na základě tvrzení žadatele, že má s vlastníky dalších dotčených pozemků uzavřeny smlouvy o budoucím věcném břemeni, aniž by tyto smlouvy byly doloženy. Smlouvy nejsou součástí spisu, takže do nich žalobce nemohl nahlédnout ani se k nim jakkoli vyjádřit, nelze proto ze smluv vycházet v rámci rozhodování.
3. Žalobce též namítl, že se stavební úřad dostatečně nevyjádřil k jeho námitkám. Podle žalobce musí být sítě vedeny tak, aby to bylo ekonomické, ekologické a co nejméně se dotklo majetku, práv a oprávněných zájmů dalších osob. Stavba má být realizována kvůli přívodu elektřiny k domku stavebníka Ing. R. V., přičemž by bylo možné vést distribuční síť přes pozemky ve vlastnictví pana V. a jeho manželky, a nezasahovat tak do práv dalších osob. Dále namítl, že není aktuálně, a zřejmě ani v dohledné době, možné povolit další výstavbu domů či jiných budov v daném území. Existující komunikace také není způsobila být příjezdovou cestou k nově vystavěným domům.
4. Žalobce upozornil, že nejen samotný kabel, ale také jeho ochranné pásmo omezí vlastníky. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s námitkou, že bude žalobci znemožněn vjezd zemědělskou technikou na pozemek. Závěrem žalobce uvedl, že rozhodnutí neodpovídá okolnostem případu, není v souladu s veřejným zájmem a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Správní orgán dle žalobce neshromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí a z rozhodnutí nelze vyvodit, jakými skutečnostmi se žalovaný při rozhodování řídil. Žalobce tedy navrhl, aby soud rozhodnutí zrušil, vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že předmětem řízení bylo rozhodnutí o umístění stavby. Nepříslušelo mu tedy zkoumat podmínky vyvlastnění. Žalovaný podotkl, že stavbu nelze provést jen na základě územního rozhodnutí o umístění stavby bez odpovídajícího práva k pozemkům. V odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu i žalovaného je ale

uvedeno, že souhlas vlastníka pozemku s umístěním stavby není v tomto případě potřeba předkládat. Jedná se o výjimku podle § 184a odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, podle kterého není třeba dokládat souhlas vlastníka, pokud je dán důvod k vyvlastnění. Ten je dán v tomto případě energetickým zákonem. Pokud by vyvlastňovací důvod neexistoval, bylo by třeba přiložit k žádosti o vydání územního rozhodnutí souhlas, nikoliv smlouvu. Nebylo tedy rozhodnuto na základě tvrzení žadatele, že má uzavřeny smlouvy s vlastníky dotčených pozemků, ale na základě právní úpravy, dle které souhlas není vůbec vyžadován. Dále žalovaný upozornil, že stavební úřad v územním řízení neposuzuje, zda k vyvlastnění skutečně dojde, to je předmětem řízení vyvlastňovacího.

6. S námitkami žalobce se žalovaný dostatečně vypořádal na stranách osm až jedenáct rozhodnutí. Stavba je navržena zejména podél stávající komunikace, aby se co nejméně dotkla majetku žalobce. Dle předložené dokumentace nebude mít stavba negativní vliv na životní prostředí. Ing. R. V. v řízení vůbec nefiguruje a připojení jeho domku k distribuční soustavě není předmětem tohoto řízení. Daná lokalita však dle územního plánu již od roku 2010 spadá pod plochy individuálního bydlení a stavební úřad eviduje více žádostí o povolení domů v této lokalitě. Existující komunikace je v územním plánu vedena jako plocha silniční dopravy; otázka způsobilosti této komunikace jako přístupové do dané lokality ovšem také není předmětem řízení. Na závěr žalovaný dodal, že distribuční soustava neslouží pouze pro stavby, ale také pro pozemky, což mohou být i pozemky zemědělské.
7. K namítanému znemožnění vjezdu na pozemek žalovaný uvedl, že kabelové vedení bude provedeno protlakem, a tudíž nebude znemožněn vjezd na pozemek. Navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Posouzení věci

8. Žaloba není důvodná.
9. V posuzované věci je důležité vymezit, co je předmětem územního řízení a co je předmětem řízení vyvlastňovacího. Jak již dříve uvedl Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“), *„územní rozhodnutí je výsledkem územního řízení, které správní orgán v souladu s dispoziční zásadou zahájí k žádosti o vydání územního rozhodnutí a v rozsahu této žádosti posuzuje soulad záměru s cíli a úkoly územního plánování. Předmětem územního řízení je tedy pouze záměr v podobě, jak jej určil žadatel; není zde prostor pro posouzení případných alternativ či variantních řešení, která žadatel nenavrhl. Územní rozhodnutí tak stanoví, že umístění posuzované stavby ve schválené podobě je možné, nevylučuje však, že by bylo možno je povolit i v podobě jiné, třeba i z různých hledisek vhodnější.“* (rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, čj. 6 As 171/2020-66). Podstatou řízení o umístění stavby je tedy zhodnotit, jestli je umístění stavby proveditelné a jestli tomu neodporuje nějaká překážka, a to s ohledem na její dokumentaci, všechna potřebná závazná stanoviska a další podklady. Není úkolem stavebního úřadu zvažovat možné alternativy nebo posuzovat jiná teoretická řešení; k tomuto postupu ani úřad nemá potřebné podklady. Vyhodnocení, zda by nebylo vhodnější vést kabel NN přes jiné pozemky, tedy nebylo předmětem tohoto územního řízení.
10. Podle § 86 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) je k žádosti o vydání územního rozhodnutí třeba připojit souhlas k umístění stavebního záměru podle § 184a stavebního zákona. Podle § 184a odst. 1 věta první není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas

vlastníka pozemku nebo stavby. Podle odst. 3 téhož ustanovení však tento souhlas není třeba dokládat, pokud je pro požadovaný stavební záměr stanoven účel vyvlastnění zákonem. Jak k tomu poznamenal NSS, „[ž]adatel o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby musí disponovat majetkoprávním titulem, popřípadě dokladem či smlouvou prokazujícími, že na příslušných pozemcích může stavět. To není potřeba, pokud lze pozemek nebo stavbu vyvlastnit. O vyvlastnění však není rozhodováno v územním řízení, ale je o něm zahajováno samostatné vyvlastňovací řízení [srov. § 18 zákona o vyvlastnění]. Pro účely územního řízení [...] je tak pouze třeba posoudit předběžnou otázku, zda teoreticky lze pozemek, k němuž žadatel nemá majetkoprávní titul ani souhlas vlastníka, vyvlastnit. O takové předběžné otázce si přitom stavební úřad v územním řízení může v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu sám učinit úsudek, čímž ovšem není nikterak předjímán výsledek případného vyvlastňovacího řízení. [...] Zda je skutečně dán veřejný zájem na dosažení takového účelu a zda jsou naplněny ostatní v zákoně o vyvlastnění uvedené podmínky, ovšem není třeba v územním řízení zvláště zkoumat, neboť to není jeho předmětem. [...] (rozsudek NSS ze dne 26. 7. 2016, čj. 2 As 21/2016-83, body 33 a 35)

11. Podle § 2 odst. 2 písm. a) energetického zákona se distribuční soustavou rozumí vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV provozovaný držitelem licence na distribuci elektřiny a sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu (podtržení doplněno soudem). Podle § 3 odst. 2 energetického zákona se mimo jiné distribuce elektřiny uskutečňuje ve veřejném zájmu. Stavby sloužící pro distribuci elektřiny a stavby s nimi související jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu. Pro zřízení a provozování distribuční soustavy lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě podle jiného právního předpisu. Podle § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona platí, že provozovatel distribuční soustavy má právo v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení. Podle § 25 odst. 4 energetického zákona je pak provozovatel distribuční soustavy povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti za jednorázovou náhradu; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.
12. NSS se vyvlastněním v případě zřízení a provozování zařízení distribuční soustavy opakovaně zabýval a dovodil, že veřejný zájem i vyvlastňovací důvod vyplývají přímo ze zákona (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41, nebo ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 As 361/2016-75). V případě umístění zemního kabelu NN, který je součástí distribuční soustavy, lze tedy v krajním případě pozemek za tímto účelem vyvlastnit, resp. zřídit příslušné věcné břemeno za náhradu. Z toho potom vyplývá, že v případě umístění

stavby distribuční soustavy není třeba přikládat souhlas vlastníka pozemku (resp. souhlas dle § 184a odst. 1 věta první stavebního zákona). Není proto podstatné, zda žadatel uzavřel nějakou smlouvu s žalobcem jakožto vlastníkem nemovitosti, na kterou bude stavba umístována, nebo jestli se o to alespoň pokoušel. Stejně je tomu také u dohod s vlastníky ostatních dotčených pozemků. Je pravdou, že stavební úřad na s. 11 svého rozhodnutí uvedl, že žadatel má uzavřeny smlouvy se všemi vlastníky pozemků vyjma žalobce, přičemž tyto smlouvy stavebnímu úřadu předložil. Naopak na s. 14 svého rozhodnutí stavební úřad konstatoval, že žadatel ke své žádosti žádné souhlasy vlastníků pozemků ve smyslu § 184a stavebního zákona nepřiložil. Tímto rozporem se nicméně zabýval již žalovaný ve svém rozhodnutí, kde srozumitelně vysvětlil, že dle obsahu správního spisu žádné souhlasy předloženy nebyly. Podstatné je pak to, že tyto souhlasy ani být předloženy nemusely. Dílčí rozpor v odůvodnění stavebního úřadu odstraněný žalovaným tedy nemůže způsobovat nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

13. Veřejný zájem na stavbě distribuční soustavy vyplývá přímo ze zákona. Není předmětem územního řízení jej dále posuzovat či jinak prokazovat, to je podstatnou otázkou až v případném řízení o vyvlastnění. Pro územní řízení je podstatné, jestli je stavba v souladu s podmínkami § 90 stavebního zákona. Tím se zabýval stavební úřad v rozhodnutí o umístění stavby na stranách osm až deset rozhodnutí o umístění stavby a žalovaný na straně šest a sedm rozhodnutí o odvolání. Oba dospěly k závěru, že stavba s nimi není v rozporu a je v souladu také se všemi předloženými závaznými stanovisky, mimo jiné i se stanoviskem orgánu ochrany přírody a krajiny, který konstatoval, že stavba nepoškozuje ani neohrožuje veřejné zájmy na úseku ochrany přírody a krajiny. Kabelové vedení je navrženo zejména podél stávající komunikace, vedle níž se na jedné straně nacházejí plochy určené pro bydlení. Navíc se při jeho realizaci používá technologie protlaku, díky které není třeba provádět hluboké výkopy a omezovat tak zvýšenou měrou vlastníky nemovitostí. Konečně rozhodnutí o umístění stavby zahrnuje také povinnost uvést všechny dotčené pozemky po ukončení realizace do původního stavu. Tvzení žalobce o přípojce Ing. V., o aktuální nemožnosti povolit v území výstavbu nových domů nebo o nezpůsobilosti stávající komunikace být příjezdovou komunikací nemohou zákonnost rozhodnutí žalovaného zpochybnit. Předmětem řízení totiž nebyla přípojka, výstavba domů či příjezdová komunikace, nýbrž výhradně uložení kabelu NN, pro nějž byly všechny podmínky § 90 stavebního zákona splněny. V tomto ohledu nemá na zákonnost rozhodnutí žalovaného vliv ani přesvědčení žalobce, že jde o záměr neúčelný či předimenzovaný.
14. Pokud jde o ochranné pásmo, pak je povinností žalobce dostatečně určitě vymezit a specifikovat, jakým způsobem zasahuje záměr do jeho práv, což měl žalobce učinit již v námitkách proti záměru (§ 89 odst. 1 stavebního zákona). Tam však pouze obecně uvedl, že ochranné pásmo omezí vlastníky, ovšem nijak více tato omezení nespecifikoval. Dále uváděl, že má na pozemku vysazen remízek a podporuje biodiverzitu dané lokality. Námitku nemožnosti vjezdu na pozemek uvedl až v odvolání. Žalovaný se přesto s touto námitkou vypořádal na straně devět v odstavci 4. Odkázal na § 46 odst. 10 energetického zákona, podle nějž je v ochranném pásmu podzemního vedení zakázáno vysazovat trvalé porosty a vedení bez ochranných prvků přejíždět mechanismy o celkové hmotnosti nad 6 t. Jelikož v projednávané věci bude podzemní kabel uložen do plastové chráničky, bude se jednat o vedení s ochrannými prvky. Přejíždění kabelu tudíž nebude omezeno. Žalobce s touto argumentací v žalobě nijak nepolemizuje ani ji nevyvrací. Pouze uvádí, že se jedná o pozemek určený pro zemědělskou výrobu, resp. o ornou půdu. V takovém případě může

soud pouze konstatovat, že se plně ztotožňuje s vypořádáním této námitky žalovaným, neboť je zřejmé, že k omezení žalobce z hlediska vjezdu na jeho pozemek nedojde.

15. Konečně pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, neshledal ji soud důvodnou. Správní orgány se dostatečně vypořádaly se všemi námitkami žalobce a své rozhodnutí podrobně odůvodnily. Zvláště rozhodnutí žalovaného se celým případem zevrubně zabývalo a veškerou odvolací argumentaci žalobce vyvrátilo. Namítá-li žalobce obecně, že z rozhodnutí žalovaného nelze vyvodit, jaké skutečnosti vzal za prokázané a jakými úvahami se řídil, pak soud může pouze stejně obecně konstatovat, že tyto skutečnosti a úvahy jsou v rozhodnutí explicitně uvedeny a srozumitelně vysvětleny.

V. Závěr a náklady řízení

16. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
18. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2023

Zuzana Bystřická v. r.
předsedkyně senátu